

Innholdsoversikt

Brukerveiledning	17
Forkortelser	21
DEL I INNFØRING I KJØPSRETT	23
1 Kjøpet som rettsforhold	25
2 Utviklingslinjer i kjøpslovgivningen	41
3 Forholdet mellom lov og kontrakt i kjøpsretten.	67
DEL II REGELVERKET I HOVEDTREKK	79
4 Partenes ulike plikter etter kjøpslovene	81
5 Grunnmuren i regelverket	100
6 Levering av tingen	107
7 Risikoen for tingen.	116
8 Kontraktsbrudd.	127
9 Kontraktsbruddskravenes innhold og virkninger	134
10 I kjøpslovenes grenseland	165
DEL III HOVEDSPØRSMÅL I FORBRUKERKJØP	175
11 Innledning til Del III	177
12 Forbrukerens kjøperansvar.	183
13 Forbrukerkredittkjøp	215

14	Mangelspørsmål i forbrukerkjøp	226
15	Forbrukerens mangelkrav	270
DEL IV HOVEDSPØRSMÅL I NÆRINGSLIVSKJØP.....		315
16	Kjøpekontrakt, kontraktsvilkår og bakgrunnsrett	317
17	Leveringsklausuler.....	343
18	Forsinkelse fra selgerens side	347
19	Avtalevilkår om selgerens kontraktsbrudd	374
VEDLEGG		381
1	Parallelløpstilling av kjøpslovene	383
2	Standardvilkår for næringslivskjøp	384
3	Kjøp av fast eiendom.....	397
Domsregister.....		413
Stikkordregister.....		419

Innholdsfortegnelse

Forord	5
Brukerveiledning	17
Forkortelser	21
DEL I INNFØRING I KJØPSRETT	23
1 Kjøpet som rettsforhold	25
1.1 Kontorsjef Hansens julehandel	25
1.2 Kjøp bygger på avtale	29
1.3 Kjøpet er rettslig bindende	30
1.3.1 Kjøpet skaper et rettsforhold mellom partene	30
1.3.2 Noe om rettsvirkningene i kjøpsforholdet	31
1.3.3 Nybildommen	34
1.3.4 Passbåtdommen	35
1.3.5 Hårfjerningsapparatdommen	36
1.4 De viktigste lovene på kjøpsområdet	37
1.4.1 Kjøpslovene	37
1.4.2 Kjøp av fast eiendom	38
1.5 Noe om oppbyggingen av læreboken	39
2 Utviklingslinjer i kjøpslovgivningen	41
2.1 De første skandinaviske kjøpslovene	41
2.2 Internasjonalisering av kjøpslovgivningen	42
2.2.1 FN-konvensjonen om internasjonale kjøp 1980	42
2.2.2 Ny nordisk kjøpslovgivning	44
2.2.3 Gjennomføring av et europeisk forbrukervern	46
2.2.4 Forbrukerkjøpsloven 2002	49
2.2.5 Kjøpsloven i 2002-versjon	50
2.3 Hvilke kjøp er forbrukerkjøp?	51
2.3.1 Definisjonen av forbrukerkjøp	51
2.3.2 Andre kjøp	55
2.4 Tolking av kjøpslovene	55
2.4.1 Om lovtolking	55
2.4.2 Lovforarbeider	57

2.4.3	Lovbestemmelser med internasjonal bakgrunn	58
2.4.4	Lovregler basert på EU-direktivenes krav	59
2.4.5	Rettspraksis	60
2.4.6	Et eksempel fra rettspraksis	61
3	Forholdet mellom lov og kontrakt i kjøpsretten.	67
3.1	Kjøpslovgivningens oppgaver	67
3.1.1	Rollefordelingen mellom lov og avtale	67
3.1.2	Samspillet mellom lov og avtale	69
3.2	Rammer for kontraktsfrihet og kontraktspraksis	71
3.2.1	Kontraktsfrihet på kjøpsområdet	71
3.2.2	Kontraktspraksis basert på standardvilkår	73
3.2.3	Kontraktsfrihet kan misbrukes	74
3.3	Allsidig forbrukervern	76
	DEL II REGELVERKET I HOVEDTREKK	79
4	Partenes ulike plikter etter kjøpslovene	81
4.1	Inndeling av partenes plikter og kontraktsbrudd	81
4.2	Selgerens plikter og kontraktsbrudd	81
4.2.1	Kjøperens rett til tingen. Rettsmangler	81
4.2.2	Spesieskjøp og genuskjøp	84
4.2.3	Tilvirkningskjøp	85
4.2.4	Tingen skal være kontraktsmessig. Mangel	86
4.2.5	Levering, leveringstid og forsinkelse	89
4.2.6	Grensen mellom mangel og forsinkelse	91
4.2.7	Andre selgerplikter	92
4.3	Kjøperens plikter og kontraktsbrudd	93
4.3.1	Inndeling av kjøperens plikter	93
4.3.2	Betaling av kjøpesummen	94
4.3.3	Forsinkelse med betalingen	96
4.3.4	Kredittkjøp	96
4.3.5	Kjøperens medvirkningsplikter ved kjøpet	97
5	Grunnmuren i regelverket	100
5.1	Den innbyrdes avhengighet mellom selgerens og kjøperens rettigheter og plikter i kjøpsforholdet	100
5.2	Vederlagsforventningen i kjøp	102
5.3	Prinsippet ytelse mot ytelse	104
5.4	Kontraktsbruddsvirkninger i kjøpsforholdet	105

6	Levering av tingen	107
6.1	Levering og overtagelse av tingen	107
6.2	Levering som stikkord	108
6.3	Kjøpslovenes regler om leveringen	109
6.3.1	Hentekjøp	110
6.3.2	Bringe- og sendekjøp som er forbrukerkjøp	111
6.3.3	Bringekjøp som er næringslivskjøp	112
6.3.4	Sendekjøp som er næringslivskjøp	112
7	Risikoen for tingen	116
7.1	Risikospørsmålet i kjøpsforhold	116
7.2	Hovedregelen: risikoovergang ved levering	119
7.3	Unntak 1: risikoovergang før levering	122
7.4	Unntak 2: risikoovergang etter levering	124
7.5	Et eksempel fra rettspraksis	125
8	Kontraktsbrudd	127
8.1	Begrepet kontraktsbrudd	127
8.2	Om kontraktsbruddskrav	129
8.3	Hovedhensyn ved utformingen av kontraktsbruddskravene	130
8.4	Kontraktsbruddskravene og kjøpekontrakten	131
9	Kontraktsbruddskravenes innhold og virkninger	134
9.1	Kontraktsbruddskrav som verktøy	134
9.2	Gjennomføringen av kjøpet forsinkes	135
9.2.1	Krav om oppfyllelse og gjennomføring av kjøpet	135
9.2.2	Skal kjøpet kreves gjennomført?	137
9.2.3	Gjennomføring av kjøpet forhindres ved heving	139
9.2.4	Avklaring av om kjøpet skal gjennomføres	141
9.3	Gjennomføring av kjøpet når tingen har mangel	142
9.3.1	Krav om avhjelp av mangler	142
9.3.2	Skal kjøperen kreve avhjelp?	144
9.3.3	Gjennomføring av kjøpet omgjøres ved heving	147
9.3.4	Gjennomføring av kjøpet stanses. Prisavslag	148
9.4	Gjennomføring av tilsvarende kjøp – dekningstransaksjon	149
9.5	Erstatningskrav	150
9.5.1	Erstatning for kontraktsbrudd	150
9.5.2	Oppfyllelsesinteressen	151
9.5.3	Ansvarssystemet i kjøpsloven	152
9.5.4	Direkte og indirekte tap i kjøpsloven	155
9.5.5	Ansvarssystemet i forbrukerkjøpsloven	157

9.5.6	Forholdet til andre kontraktsbruddskrav	158
9.6	Valgrett og kumulering av kontraktsbruddskrav.	160
9.7	Sikring av kontraktsbruddskrav	162
9.7.1	Retten til å holde tilbake egen ytelse	162
9.7.2	Verdien av tilbakeholdsretten.	164
10	I kjøpslovenes grenseland	165
10.1	Kjøpslovenes lovnaboer	165
10.1.1	Avgrensning av kjøpslovenes virkeområde	165
10.1.2	Avgrensning mot avhendingslova	166
10.1.3	Avgrensning mot bustadoppføringslova.	168
10.1.4	Avgrensning mot håndverkertjenesteloven	168
10.2	Kjøpslovenes betydning i kontraktsretten	171
	DEL III HOVEDSPØRSMÅL I FORBRUKERKJØP	175
11	Innledning til Del III	177
11.1	Opplegget	177
11.2	Forskjellige slags forbrukerkjøp.	178
11.3	Opplysningsplikt og avtalegrunnlag i forbrukerkjøp	180
12	Forbrukerens kjøperansvar	183
12.1	Kjøpesummen.	183
12.1.1	Hvor mye skal forbrukeren betale?	183
12.1.2	Betaling av kjøpesummen	185
12.1.3	Forskuddsbetaling	186
12.1.4	Kjøp med kredittvilkår.	187
12.2	Forbrukerens kjøperansvar og avbestillings- og angrerett mv.	188
12.2.1	Selgerens rett til å fastholde kjøpet og kreve kjøpesummen	188
12.2.2	Avbestillingsrett	190
12.2.3	Bruk av avbestillingsrett.	192
12.2.4	Angre- og returrett	194
12.2.5	Bytterett	197
12.3	Kontraktsbrudd fra forbrukerens side.	197
12.3.1	Ulike typer av kontraktsbrudd	198
12.3.2	Gjennomføring av kjøpet stopper opp	199
12.3.3	Selgerens omsorgsplikt	200
12.3.4	Hva skjer deretter?	201
12.4	Selgerens rett til å heve kjøpet	203

12.4.1	Hevingsrett ved vesentlig kontraktsbrudd	203
12.4.2	Hevingsrett etter at tingen er overtatt av forbrukeren	206
12.4.3	Forventet kontraktsbrudd	208
12.5	Forbrukerens erstatningsansvar	210
12.5.1	Forbrukerens ansvar for forsinkelsesrenter	210
12.5.2	Selgerens rett til erstatning.	211
12.5.3	Omfanget av erstatningen.	212
13	Forbrukerkredittkjøp	215
13.1	Kredittordninger for forbrukerkjøp	215
13.1.1	Finansavtaleloven.	215
13.1.2	Kjøp med avdragsbetaling	216
13.1.3	Kontokjøp.	218
13.1.4	Fra kredittkort til betalingskort	220
13.2	Forbrukervernet ved kredittkjøp	220
13.2.1	Opplysningsplikt og formkrav	220
13.2.2	Forholdet mellom forbrukeren og kredittteren.	222
13.2.3	Innsigelser fra kredittkjøpsforholdet	222
13.2.4	Salgspant	224
14	Mangelspørsmål i forbrukerkjøp	226
14.1	Når har tingen mangel?	226
14.1.1	Avtaleforholdets krav til tingens egenskaper	226
14.1.2	Mangelspørsmål avtaleforholdet ikke gir svar på	228
14.1.3	Lovbestemte krav til tingens egenskaper	230
14.1.4	Samspillet mellom avtale og lovregler.	231
14.1.5	Betydningen av forbrukerens forhold	233
14.1.6	Tidspunktet for mangelvurderingen.	233
14.1.7	Garantier ved forbrukerkjøp.	236
14.2	Alminnelige krav til egenskaper, kvalitet og holdbarhet	239
14.2.1	Lovens normalstandard	239
14.2.2	Kravet til holdbarhet under bruk	242
14.2.3	En dom om funksjonssvikt i videospiller.	248
14.3	Selgerens handlemåte ved kjøpet	254
14.3.1	Avtalte og lovfastsatte særlige krav til tingens egenskaper	254
14.3.2	Forbrukerens formål med kjøpet	256
14.3.3	Forsømmelse av opplysningsplikt	261
14.3.4	Opplysninger om tingen gitt ved kjøpet og ved markedsføring	263
14.4	Mangler ved brukte ting	266
14.5	Montering og annet tilleggsarbeid	267

15 Forbrukerens mangelkrav	270
15.1 Forbrukerens reklamasjonsplikt	270
15.1.1 Den alminnelige reklamasjonsfrist.	270
15.1.2 De absolutte reklamasjonsfrister	273
15.1.3 Unntak fra reklamasjonsfristene	277
15.1.4 Foreldelse av mangelkrav.	278
15.2 Avhjelp som mangelkrav	279
15.2.1 Avhjelp av mangler	279
15.2.2 Avhjelp og andre mangelkrav	282
15.2.3 Gjennomføring av avhjelp	284
15.2.4 Ny mangel etter avhjelp.	286
15.2.5 Holdbarhets- og avhjelpsgarantier	287
15.3 Prisavslag. Heving av kjøpet	288
15.3.1 Forbrukerens valg når mangelen ikke blir avhjulpet	288
15.3.2 Forbrukerens hevingsrett	290
15.3.3 Et grensetilfelle?.	292
15.3.4 Hevingsoppgjøret	294
15.3.5 Hevingsoppgjør ved kjøp av møblelement på utsalg	296
15.4 Erstatningsansvar	300
15.4.1 Hovedreglene	300
15.4.2 Omfanget av erstatningen.	301
15.4.3 Særlig om produktskader	304
15.4.4 Produktansvarsloven	306
15.5 Mangelkrav mot selgerens leverandører.	308
15.5.1 Har leverandøren mangelansvar overfor forbrukeren?	308
15.5.2 Har selgeren noe mangelkrav mot leverandøren?	309
15.5.3 Forbrukerens rett til å utnytte selgerens mangelkrav mot leverandøren	310
15.5.4 Leverandørens ansvar for forbrukerens mangelkrav mot selgeren	312
 DEL IV HOVEDSPØRSMÅL I NÆRINGSLIVSKJØP.	 315
16 Kjøpekontrakt, kontraktsvilkår og bakgrunnsrett	317
16.1 Kort om inngåelse av kjøp	317
16.2 Rettsregler om kontraktsinngåelsen	319
16.2.1 Avtalelovens modell.	319
16.2.2 Kjøp inngått etter kontraktsforhandlinger	320
16.2.3 Kjøp inngått etter anbudskonkurranse	323
16.3 Kontraktsvilkårene	324

16.3.1	Kontraktsvilkår i næringslivskjøp	324
16.3.2	Hvilke kontraktsvilkår inngår i kjøpekontrakten? . . .	325
16.3.3	Opplysninger ved forhandlinger og markedsføring . .	327
16.3.4	Tvister knyttet til kontraktsvilkår.	328
16.4	Tolking av kontraktsvilkår	330
16.4.1	Norsk tolkingstradisjon	330
16.4.2	Det objektive tolkingsprinsipp	331
16.4.3	Tolkingsregler.	333
16.4.4	Rettsreglenes betydning ved tolkingen	335
16.4.5	Tolking og lempning av kontraktsvilkår	335
16.5	Særlig om standardvilkår	336
16.6	Utfylling av kjøpekontrakten	338
16.6.1	Kjøpekontrakten utfylles av rettsreglene	338
16.6.2	Kjøpekontrakten kan stenge for utfylling	340
16.6.3	Samspeilet mellom kontraktsvilkår og kjøpslov.	341
17	Leveringsklausuler	343
17.1	Leveringsklausuler er standardvilkår	343
17.2	INCOTERMS 2010	345
18	Forsinkelse fra selgerens side	347
18.1	Forsinkelse som kontraktsbrudd.	347
18.1.1	Næringslivskjøp	347
18.1.2	Forbrukerkjøp.	348
18.2	Krav om levering	349
18.2.1	Kjøperens stilling når tingen uteblir.	349
18.2.2	Leveringshindringer	350
18.3	Heving av kjøpet.	353
18.3.1	Hevingsretten	353
18.3.2	Vilkår for heving av kjøpet.	353
18.3.3	Frist for å heve	356
18.4	Erstatning – kontrollansvaret	356
18.4.1	Utgangspunkter	356
18.4.2	Kontrollansvaret i hovedtrekk	359
18.4.3	En dom om ansvarsfritak ved leveringshindring	362
18.4.4	Leveringshindringer ved næringslivskjøp	366
18.4.5	Selgerens ansvar for sine leverandører.	368
18.4.6	Omfanget av erstatningen.	369
18.5	Erstatning – culpaansvaret	372

19 Avtalevilkår om selgerens kontraktsbrudd	374
19.1 Noe om kontraktspraksis	374
19.2 Selgerens forsinkelsesansvar	374
19.3 Selgerens mangelansvar	376
19.4 Særskilt garantiansvar	378
VEDLEGG	381
1 Parallelløpstilling av kjøpslovene	383
2 Standardvilkår for næringslivskjøp	384
2.1 Leveringsklausulene i INCOTERMS 2010	384
CIF INCOTERMS	385
2.2 Salgvilkår for internasjonal handel med aluminium	388
2.3 Innkjøpsvilkår for en storbedrift	391
3 Kjøp av fast eiendom	397
3.1 Avhendingslova	397
3.2 Kjøpekontrakten	399
3.3 Partenes plikter	400
3.4 Mangler ved eiendommen	401
3.4.1 Generelle krav til eiendommen	402
3.4.2 Selgerens opplysningsplikt	404
3.4.3 Eiendommen er i dårlig stand	406
3.4.4 Kjøperens mangelkrav	408
3.5 Andre kontraktsbrudd	411
Domsregister	413
Norsk Retstidende (Rt.)	413
Rettens Gang (RG)	416
Nordiske Domme i Sjøfartsanliggender (ND)	418
Stikkordregister	419